

Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΣ ΜΥΡΒΕΡΓ (MYHRBERG)¹

Ο άνήρ ούτος ἐγεννήθη τῷ 1799 κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ III' αἰῶνος ἐν Uleaborg τῆς Φινλανδίας· ὁ πατήρ αὐτοῦ, Σουηδὸς τὴν καταγωγὴν, ἔλαβε μέρος τῷ 1788 εἰς τὸν Φινλανδικὸν πόλεμον, ὑπηρετήσας μετὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ ἐν τινι τάγματι ἐθελοντῶν, μεθ' ὃ ἐγένετο διευθυντὴς τοῦ τελωνείου ἐν Uleaborg· ἡ δὲ μήτηρ Christina Lovelius ἀνῆκεν εἰς ἐμπορικὸν Φινλανδικὸν οἶκον. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Φινλανδικοῦ πολέμου (τοῦ 1808) ἡ οἰκογένεια Μύρβεργ κατοικεῖ ἐν τῇ ιδιοκτησίᾳ Knuttila ἐξωθεν τῆς Uleaborg, ἐνθα ἀνεπτύχθη ὁ νέος Αὐγούστος Μύρβεργ καὶ τὸ πρῶτον ἐδειξε τὴν κλίσιν τοῦ παίζειν μετὰ τοῦ κινδύνου, ὅστις κίνδυνος ἠκολούθησεν αὐτὸν βῆμα πρὸς βῆμα καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ. Αἱ διηγήσεις περὶ τοῦ βίου του ἀναφέρουσι πράγματα ἀπαντῶντα μόνον κατὰ πολὺ παλαιότερους χρόνους, διότι οὐδὲν ἐμπόδιον τῷ ἐφαίνετο μέγα, ὡς καὶ οὐδὲν πάθος κατελάμβανεν αὐτόν, ἔχοντα μεγάλην τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν δύναμιν. Μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1808, ὅτε οἱ Ῥῶσσοι προухώρησαν βιαίως μέχρι τοῦ Osterbotter καὶ ὁ στρατηγὸς Kamensky κατέλυσε μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του εἰς αὐτοῦ τοῦ Μύρβεργ τὸν οἶκον, ὁ πατήρ Μύρβεργ ἀπεχώρησεν οἰκογενειακῶς εἰς Σουηδίαν, ἐνθα πολλαχοῦ ἔλαβεν ἐκ περιτροπῆς τὴν διεύθυνσιν τῶν τελωνείων, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1822 ἀπέθανεν ἐν Her-nösand καταλιπὼν χήραν καὶ ἑξ τέκνα σχεδὸν ἐν πενίᾳ.

Ο νέος Μύρβεργ ἠκολούθει πάντοτε τοὺς γονεῖς του, καὶ κατὰ τὸ

¹ Ο ἐν Στοκχόλμῃ τὴν γυμναστικὴν σπουδάζων κ. Φ. Καρβελᾶς, κατὰ παράκλησιν τοῦ ἐνταῦθα ἱατροῦ κ. Γ. Ν. Μαυράκη, τοῦ εὐρόντος ἐν τοῖς ἀπομνημειύμασι τοῦ "Λῖδεκ τοῖς δημοσιευομένοις ἐν τῇ « Ἀρμονίᾳ » (ἐν σελ. 447 τοῦ Α' τόμου), τὸ ὄνομα τοῦ φιλέλληρος Σουηδοῦ Μύρβεργ ἢ Mirbergh ὡς γράφει αὐτὸν ὁ "Λῖδεκ, ἐπεμψεν ἡμῖν πάνυ φιλοφρόνως διὰ τοῦ κ. Μαυράκη τὴν ἐξῆς ἐκ τοῦ Σουηδικοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐν ἐπιτομῇ μεταφρασθεῖσαν βιογραφίαν τοῦ ἐν λόγῳ Σουηδοῦ φιλέλληρος, οὗτινος ἡ ὀρθὴ γράφῃ εἶναι Myhrberg, ἣν ἄσμενοι ἐνταῦθα καταχωρίζομεν. (Σ. Σ.)

1812 μετέβη εις Ούψαλαν εις ευεργετικόν τι ούτως εἰπεῖν καθίδρυμα. ἔνθα ἐτρέφετο δωρεάν, καὶ κατὰ τὸ 16^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐνεγράφη κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν γονέων του ὡς φοιτητῆς τῶν νομικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ αὐτόθι πανεπιστημίῳ. Ἀλλὰ μετὰ διετῆ ἐνταῦθα φοίτησιν ἀπῆλθεν εἰς Ἄβο τῆς Φινλανδίας, ὅπως ἐκεῖ τελειώσῃ τὰς σπουδὰς του καὶ δυνηθῇ νὰ καταλάβῃ ἐπιφανῆ θέσιν ἐν τῇ παλαιᾷ πατρίδι του. Ἀλλ' ἡ νομικὴ δὲν ἡδυνήθη νὰ δεσμεύσῃ τὴν πολεμικὴν φύσιν τοῦ νέου ἀνδρὸς καὶ οὕτω τῷ 1822 ἐπέστρεψεν εἰς Σουηδίαν, ὅπου ὑπηρέτησεν ἐν τῷ στρατῷ ἀφ' οὗ ἐδιδάχθη πως τὰ στρατιωτικὰ ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ Sandberg συμπατριώτου του. Ἀπορὸς ὢν καὶ ἀπελπισ διὰ τὸ μέλλον ἐν τῇ πατρίδι του κατέλιπε ταύτην τῷ 1823 καὶ ἐπιβὰς φινλανδικοῦ πλοίου διηυθύνθη πρὸς τὴν Πορτογαλίαν. Λέγεται ὅτι ἐν Λισσαβῶνι ἦλθεν εἰς ἔριδας μετὰ τοῦ συμπατριώτου του πλοιάρχου καὶ ὅτι διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ ἐκεῖ Σουηδοῦ προξένου ἐπέτυχε νὰ ἀπαχωρήσῃ τοῦ πλοίου.

Μετὰ ταῦτα λέγεται ὅτι ἤχθη ὑπὸ τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων αἰχμάλωτος εἰς Μασσαλίαν, διότι ἦτο μετὰ τῶν Ἰσπανῶν ἐπαναστατῶν ὑπὸ τὸν Riego κατὰ Φερδινάνδου τοῦ Ζ'. Τοῦτο δὲν προέρχεται ἐκ θετικῆς πηγῆς, ἀλλὰ βέβαιον εἶναι ὅτι κατὰ φθινόπωρον τοῦ 1823 εὗρίσκετο ἐν Μασσαλίᾳ καὶ ὅτι ὕστερον διῆλθε τὸν χειμῶνα τοῦ 1823-1824 ἐν Παρισίοις. Τότε ζωνρὸς ἐνθουσιασμοῦ εἶχε καταλάβει πάντα σχεδὸν τὸν πεπολιτισμένον κόσμον διὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων. Ἐθελονταὶ καὶ ἔρανοι ἐζητοῦντο ὑπὸ διαφόρων ὁμίλων. Εἰς ἓνα τῶν ὁμίλων τούτων κατετάχθη καὶ ὁ Μύρβεργ, ὅστις ἐκ Μασσαλίας ἀπέπλευσε διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἔνθα ἀπεβιβάσθη εἰς Ναύπλιον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1824. Ὡς ἀπλοῦς ἵππεύς κατετάχθη εἰς τάγμα ἱππικοῦ ὁργανωθὲν ὑπὸ τοῦ ἀνδρείου Regnault de St Jean d'Angely, ὅστις βραδύτερον ἐγένετο στρατάρχης τῆς Γαλλίας καὶ ἔδειξε λαμπρὰν ἱκανότητα ἐν τῷ Κριμαϊκῷ πολέμῳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ τῷ 1859. Ἐν ἔτος μετὰ τὴν κατὰτάξιν του εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἱππικὸν (Μαρτ. 1825) ἐκτήσατο ὁ Μύρβεργ τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνην τοῦ προϊσταμένου του διὰ τῆς ἀνδρείας ἣν ἔδειξεν ἐν τινὶ συμπλοκῇ μετὰ τοῦ τουρκικοῦ ἱππικοῦ ἐπὶ τῆς νήσου Εὐβοίας, καθ' ἣν ὁμῶς ἐπληρώθη βαρέως κατὰ τὸν ἀριστερὸν κρόταφον. Τὸ ἐπόμενον ἔτος ἔλαβε μέρος εἰς τὰς μάχας αἰτίνες ἐγένοντο ἐν τῇ πεδιάδι τῶν Ἀθηνῶν πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως ἐναντίον τοῦ πολιορκητικοῦ στρατοῦ τοῦ Ῥεσῆτ Πασᾶ. Ἐπὶ ἐννέα ὁλοκλήρους μῆνας διήρκει ὁ ἀγὼν

αὐτός ὑπὲρ ἐλευθερίας ἐν τῷ κλασικῷ τούτῳ ἐδάφει, τῇ δὲ 19 Αὐγούστου 1826 ὁ Μύρβεργ ἐπληρώθη εἰς τὸν πόδα διὰ μυδριαβόλου ἐν μιᾷ τῶν κατὰ τὸ Χαϊδάρι μαχῶν, ἀλλ' ἐν τούτοις καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰς πρὸ τῶν Ἀθηνῶν μάχας. Μετὰ ταῦτα προαχθεὶς εἰς λοχαγὸν τοῦ ἐπιτελείου ἠρίστευσε διὰ τοῦ λαμπροῦ καὶ θαυμασίου τρόπου ὃν ἐδειξε κατὰ τὴν τελευταίαν αἱματηρὰν μάχην παρὰ τὴν Κωλιάδα ἄκραν τῇ 6 Μαΐου (v) 1827.

Κατὰ τὴν μάχην ταύτην ὁ Μύρβεργ ἀνῆκεν εἰς δύναμιν ἐκ 376 ἀνδρῶν, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν 46 ξένοι ἀξιωματικοὶ ὡς ἐθέλονταί· ὁ Μύρβεργ τότε μετὰ 12 ἄλλων κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὴν φοβερὰν σφαγὴν. Ἡ σωτηρία αὐτοῦ ἐθεωρήθη ὡς θαῦμα, διότι πυροβολούμενος καὶ διωκόμενος ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ ἱππικοῦ καὶ βαρέως πληγωμένος τὸν ἑνα πόδα ἠδυνήθη μετὰ τῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγκαταλίπῃ εἰς τὸν ἐχθρόν, νὰ κολυμβήσῃ μέχρι τῶν πλοίων ἐξ ὧν ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς εἶχεν ἀποβίβασθῇ. Ὁ Ἀγγλὸς στρατηγὸς Τσώρτς, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου ὁ Μύρβεργ ἐπολέμει, μετὰ κόπου διέφυγε τὸν κίνδυνον νὰ ἀποκεφαλίσθῃ ὑπὸ τοῦ Τουρκικοῦ ἱππικοῦ. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Church ἐξέδωκε μαρτυρικὸν ἐγγράφον ἐπιβεβαιοῦν τὴν ἀξιοθαύμαστον τοῦ Μύρβεργ στάσιν κατὰ τὴν μάχην.

Μετὰ ταῦτα εὐρίσκομεν τὸν Μύρβεργ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Φαββιέρου, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀνατεθῇ τῷ 1827 ἡ ἀρχηγία νὰ μεταβῇ εἰς Χίον. Ἐν μιᾷ τῶν πολλῶν κατὰ τῶν Τούρκων μαχῶν μέχρι τοῦ 1828, ὅτε ὁ Φαββιέρος ἠναγκάσθη νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν τῆς Χίου, ὁ Μύρβεργ ὑπηρετῶν ὡς διαγγελεὺς τοῦ Φαββιέρου καὶ ὡς ἐκ τούτου διὰ λίαν στενῆς φιλίας συνδεθεὶς μετ' αὐτοῦ κατώρθωσε νὰ σώσῃ τὸν προιστάμενον αὐτοῦ ἐλθόντα εἰς μάχην ἐκ τοῦ συστάδην ἀπὸ τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου διὰ τῆς τόλμης καὶ τῆς ἀνδρείας αὐτοῦ. Αὐτὸς ὁ Μύρβεργ διηγεῖται ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς μάχης ἡ σπάθη αὐτοῦ εἶχε καταστῇ ὡς ἄγκιστρον. Ὁ δὲ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἱστοριογράφος Γόρδων ἐνεκὰ τῆς λαμπρᾶς στάσεως τοῦ Μύρβεργ ἐν Χίῳ ἔκρινεν ὅτι οὗτος ἦτο ὁ ἀριστος καὶ γενναϊότατος μετὰξὺ τῶν φιλελλήνων, θαυμαστὸς διὰ τὴν δύναμιν, τὸ παράστημα καὶ τὴν τόλμην, ὢν καὶ πρότυπον παραδειγμα ἠθικῆς.

Ὡς ὑπασπιστὴς ἡ διαγγελεὺς τοῦ Φαββιέρου ἠκολούθησε τοῦτον ἐκ Χίου εἰς τὸ παρὰ τὰ Μέθανα στρατόπεδον, ὅτε δὲ τὸ θέρος τοῦ 1828 ὁ πρῶτος ἐπέστρεψεν εἰς Γαλλίαν, ὁ Μύρβεργ ἔμεινε ἔχων τὸ αὐτὸ ἀξίωμα

παρά τῷ Βαυαρῷ στρατηγῷ Αἰδεκ τῷ διαδεξαμένῳ τὸν Φαββιέρου ἐν τῇ ἀρχηγίᾳ τοῦ τακτικοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ . . .

Μία ἀκόμη μεγαλυτέρα ἀπόδειξις τῆς ἐμπιστοσύνης ἣς ἀπέλαυνεν ὁ Μύρβεργ ἐνεκα τῆς στρατιωτικῆς αὐτοῦ ικανότητος ἦτο ἡ ἀνάδειξις αὐτοῦ τὸ ἐπόμενον ἔτος ὡς προυράρχου ἐπὶ τοῦ προυρίου Παλαμηδίου, ὅπερ ἐδέσποζε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς πρωτεύουστος αὐτῆς Ναυπλίου. Ἡ πλήρης ἐξουσία τοῦ Μύρβεργ χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς 26 Ἰουλίου (7 Αὐγούστου) 1829 ἐν Ναυπλίῳ, ὅπου εἶχεν ἀποβιβασθῇ πρὸ 5 ἑτῶν ἄνευ ἁξιώματος, ἄνευ ὑποστηρίξεως, ἄνευ πείρας τοῦ τόπου κλ. Τὸ λαμπρὸν ὅμως αὐτοῦ στρατιωτικὸν στάδιον ἐν τῷ ἡμιβαρβαρικῷ τούτῳ πολέμῳ, ὅπου προσωπικὴ ἀνδρεία, τόλμη καὶ ῥώμη ἐσήμαινον πλέον ἢ οἱ ὑπολογισμοὶ ἐνὸς ἀρχηγοῦ τοῦ πολέμου, εἰλκυσε τὴν προσοχὴν πάντων. Ἐν ὑπηρεσιακῷ ἐγγράφῳ (ἐκ Λονδίνου 1831) ἐπιβεβαιωθεὶς ὁ Φαββιέρου ὅτι ὁ Μύρβεργ ὑπηρέτησε μετὰ ζήλου, ἀνδρείας καὶ ἀφιλοκερδίας ἁξίων τῶν μεγίστων ἐγκωμίων καὶ ὅτι οὐδεὶς ἐξ ὅλων τῶν ξένων, οἵτινες ὑπηρέτησαν ὑπ' αὐτὸν προσεκλήσατο μέχρι τοσούτου βαθμοῦ τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν φιλίαν τῶν ἁξιοματικῶν καὶ πολιτῶν. Ἦτο δὲ γνωστότατος, καθ' ἃ διηγεῖται αὐτὸς ὁ Μύρβεργ, ὑπὸ τὸ ὄνομα «ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Φαββιέρου», ὅπερ διεσώζετο ἐν τῇ μνήμῃ τῶν συμπολεμιστῶν του.

Βραδύτερον ἔλαβε παρά τοῦ βασιλέως Ὁθωνος τὸν ἐλληνικὸν Σταυρὸν τοῦ Σωτήρος καὶ ἦτο κάτοχος τοῦ ἐλληνικοῦ τῆς ἀνδρείας παρυσήμου. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν ὡς ἐθνικὴν ἀμοιβὴν δημόσιόν τι κτῆμα, ἀλλ' ὁ ἀφιλοκερδὴς ξένος τὸ ἐγκατέλιπεν, ἀφ' ὅτου ἤρῃκε τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ ιδιοκτησία αὐτοῦ ἐδόθη εἰς ἄλλον ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον.

Ἐκ τῶν πολυαρίθμων συμβάντων, ἅτινα διῆλθε κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος πόλεμον, ἐν ἑμεινε ζωηρότατον ἐν τῇ μνήμῃ του. Πληγωμένος καὶ καταπεπονημένος ὁ Μύρβεργ κατόπιν μιᾶς μάχης, ὅπου μία ἐλληνικὴ δύναμις κατελήφθη αἰφνιδίως ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, εἶχε κατορθώσει μετὰ τινων ἄλλων νὰ διαφύγῃ διὰ μέσου τῶν τουρκικῶν τάξεων. Ἐζήτησε καταφύγιον εἰς ὁμορον δάσος, ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἔτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ ἀνακαλυφθῇ. Ἐν ταιαύτῃ θέσει εὐρισκόμενος εἶχεν ἀποφασίσει νὰ αὐτοκτονήσῃ μᾶλλον ἢ νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων. Διηγεῖται δὲ ὅτι, ὡς ἕκαστος ἐν τῷ ἐλληνικῷ στρατῷ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πιστόλιον, οὐ ἐγένετο χρῆσις ἐν ὁμοίαις ἀπελπιστικαῖς περιστάσεσι, τοιοῦτον ἔφερε καὶ ὁ Μύρβεργ, ὅπως ἀφαιρέσῃ τὴν

ζωὴν τοῦ ἂν ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ ὑπὸ τῶν Τούρκων, οἵτινες διὰ πᾶσαν ἐχθρικὴν κεφαλὴν ἐλάμβανον γενναίαν ἀμοιβὴν παρὰ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως. Τὸ πιστόλιον τοῦτο ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα, ὅτε ἤκουσε κρότον ἵππου· ἐπυροβόλησε κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κρότου καὶ συγχρόνως ὁ ἵππος ἐστάθη. Τότε ὁ Μύρβεργ, παρατηρήσας ἐκ τοῦ θάμνου ἐπισταμένως, εἶδεν ὅτι ἡ σφαῖρα εἶχε προσβάλλει πῶς τὸ φορτίον τοῦ ἵππου τοῦ ὄντος ἄνευ ἱππέως, τότε δὲ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ ζῶον ἐκ τοῦ φορτίου, νὰ ἱππεύσῃ καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὸν ἐλληνικὸν στρατόν. Καὶ οὕτω λέγει ὁ αὐτός, ὅτι ἡ σφαῖρα, ἥτις ἦτο προωρισμένη διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ζωῆς τοῦ, ἐγένετο ἡ σωτηρία αὐτοῦ.

Διηγείτο δὲ προσέτι, ὅτι, ὅπως πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν ξένων, οἵτινες ἐπολέμησαν ἐν Ἑλλάδι, οὕτω καὶ αὐτὸς δὲν ἠδύνατο νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν τάξιν τῶν πραγμάτων, ἣν ὁ πρόεδρος Καποδίστριας εἶχεν εἰσαγάγει, ἐξεγείρας τὴν δυσἀρέσκειαν ἐγχωρίων καὶ ξένων. Ὁ Φαβιέρρος ἐγκατέλιπε τὴν Ἑλλάδα ἐν ὀργῇ, ὁ Ἄγγλος στρατηγὸς Τσώρτς, ὃν εἶχεν ὁ Μύρβεργ πολεμήσει, παρητήθη τῷ 1829 ἀπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1830 ἀφῆκε καὶ ὁ Μύρβεργ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὡς φρουράρχου τοῦ Παλαμηδίου. Κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1831 ἀπεφάσισε νὰ ταξειδεύσῃ εἰς Σουηδίαν δι' ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ τότε ἦτο νὰ μὴ καταλίπῃ τὴν Ἑλλάδα διὰ παντός, ἀλλὰ νὰ ἐπανέλθῃ ταχέως, θέλων νὰ ἐπανίδῃ μόνον τὴν πατρίδα τοῦ μετὰ ἐξαετῇ ἀπουσίαν· πλὴν τὸ σχέδιόν τοῦ δὲν ἐπέτυχε, διότι ἐπὶ πολλὰ ἀκόμη ἔτη ἐβράδυνε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Σουηδίαν καὶ προσέτι οὐδέποτε ἐπανείδε πλέον τὴν Ἑλλάδα.

Διὰ πολεμικοῦ πλοίου μετέβη εἰς Μελίτην καὶ ἐκεῖθεν δι' Ἰσπανίας εἰς Παρισίους, ἀφ' οὗ ὁμοῦς πρῶτον καθ' ὁδὸν ἠχμαλωτίσθη ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ κατῴρθησε διὰ τοῦ ὀνόματός του νὰ σωθῇ. Τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρίσις ἐνθουσιασμὸν διεδέχθησαν αἱ συμπάθειαι πρὸς τὴν Πολωνίαν, ἥτις ἤγειρε πόλεμον ἐλευθερίας κατὰ τῆς Ῥωσσίας. Ἐν Παρίσις ὁ Μύρβεργ ἔλαβε πολλὰς συστατικὰς ἐπιστολάς παρὰ τοῦ φίλου τοῦ Φαβιέρρου διὰ τοὺς ἐν Πολωνίᾳ ἀρχηγούς τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἀπῆλθεν εἰς Πολωνίαν. Ἐκεῖ εὗρε μεγάλας δυσκολίας, διότι τὰ αὐστριακὰ στρατεύματα ἐφύλαττον τὰ πολωνικὰ σύνορα καὶ ὁ Μύρβεργ δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς Πολωνίαν, ἂν μὴ διήρχετο κολυμβῶν τὸν ποταμὸν Βιστούλαν ὑπὸ τοὺς πυροβολισμοὺς τῶν ῥηθέντων στρατευμάτων.

Ἐνταῦθα ἐπολέμησεν ἀνδρείως καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου συνε-

λήφθη αἰχμάλωτος, ἀλλὰ κατώρθωσε διὰ τινος Ῥώσου λοχαγοῦ, ὅστις ἄλλοτε εἶχε φιλοξενηθῇ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς τοῦ Μύρβεργ, νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος κρυφίως. Φεύγων δ' ἐκ Πολωνίας διηυθύνθη εἰς Γαλλίαν ὑποστὰς καθ' ὁδὸν πολλὰ ἐμπόδια, βάσανα, ταλαιπωρίας, ἀλλὰ καὶ τυχὼν φιλοξενίας ἐνιαχοῦ, καὶ ἔφθασε μετὰ πάροδον πολλοῦ χρόνου εἰς Παρίσιους ἐντελῶς καταπεπονημένος καὶ ἄπορος. Ἐκεῖ μένων ἔγινε γνωστὸς εἰς πολλοὺς μέγα δυναμένους ἄνδρας καὶ κατώρθωσε μετὰ πολὺν χρόνον διὰ τούτων νὰ λάβῃ ἀνετὸν τινὰ θέσιν γραφείως. Πρότερον ὁμῶς ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ἐν Ἰσπανίᾳ μάχας, αἵτινες ἐγένοντο μετὰ τὸν θάνατον Φερδινάνδου τοῦ Ζ' μεταξὺ τῶν Καρλιστῶν καὶ τῶν ὀπαδῶν τῆς βασιλείσσης Χριστίνης.

Μέρος τοῦ ἔτους 1836 διῆλθεν ἐν Σκωτίᾳ, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ λόρδου Γόρδωνος πρότερον κυβερνήτου τῆς Βομβάης, ὃν εἶχε γνωρίσει κατὰ τὸ ταξειδίον του ἐξ Ἑλλάδος εἰς Γαλλίαν τῷ 1831 καὶ ὃν οὐ φιλοξενήθη ἐξαιρέτως.

Τῷ 1840 ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα πλήρης μὲν δόξης, ἀλλ' ἄνευ πόρων καὶ θέσεως, ὅπερ ἦτο διὰ τὸν δραστηριώτατον ἄνδρα αὐτόχρημα θάνατος. Τῷ 1842 ἔδωκεν εἰς τὸν βασιλέα Κάρολον ΙΔ' ἐκθεσιν τῶν πράξεων καὶ ἰδίᾳ τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ ἐν τῷ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος πολέμῳ, δι' ἧς ἐκθέσεως ἐκίνησε τὴν ἀγάπην καὶ εὐνοίαν τοῦ βασιλέως καὶ ἐστάλη ὡς λοχαγὸς εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἀγ. Βαρθολομαίου. Ἀλλ' ὁ πλήρης ἐνεργείας ἀνὴρ δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σουηδίαν μετὰ πάροδον ὀλίγου χρόνου, ὅπου ἔλαβε παρὰ τῆς Σουηδικῆς κυβερνήσεως τὸν σταυρὸν τῶν ἱπποτῶν τοῦ τάγματος τοῦ Ξίφους. Τῷ 1852 ἐπεσκέφθη τὴν πατρίδα του Φινλανδίαν μετὰ πολυετῇ ἀποδημίᾳ. Λέγεται δὲ ὅτι, ὅτε τῷ 1863 ἐταξείδευεν ἐν Ἰταλίᾳ ὁ Μύρβεργ, καθ' ὃν χρόνον ἐξερράγη ὁ τελευταῖος πολωνικὸς πόλεμος, προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἐν Παρισίοις πολωνικοῦ κοιμητήτου, ὅπως ὀργανώσῃ στρατὸν ἐξ ἐθελοντῶν καὶ μεταβῇ εἰς Πολωνίαν· τὸ βέβαιον ὁμῶς εἶναι ὅτι κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο μετέβη ἐκ Στοκχόλμης εἰς Ῥώμην ἐπὶ τῷ ἀνωτέρῳ σκοπῷ.

Μετὰ 14 ἡμερῶν ἀσθένειαν ἀπέθανεν ἔχων βαθμὸν ταγματάρχου ὁ Αὐγούστος Μύρβεργ τῇ 31 Μαρτίου 1867. Ἐτάφη δὲ μετὰ πολλῶν τιμῶν ἐν τῷ νεκροταφείῳ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου ἐν Στοκχόλμῃ, χαραχθέντος ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἐγκωμίου, ἐν ᾧ λέγεται ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἡ Πολωνία καὶ ἡ Ἰσπανία μαρτυροῦσι περὶ τῆς ἡρώικῆς αὐτοῦ τόλμης.